

Ο Κώστας Φωτάκης για τις επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής στην Πολιτιστική Κληρονομιά

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Το Υπουργείο Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων εξέδωσε Δελτίο Τύπου με το χαιρετισμό του ΑΝΥΠ Κώστα Φωτάκη στη “Διεθνή Διάσκεψη για τις επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής στην Πολιτιστική Κληρονομιά: Αντιμετωπίζοντας την πρόκληση”

Διαβάστε αναλυτικά:

Με ιδιαίτερη χαρά παρευρίσκομαι στη σημερινή εκδήλωση για δύο λόγους. Πρώτα, γιατί αισθάνομαι το θέμα και το περιβάλλον οικείο, αφού στην προηγούμενη ζωή μου ως ερευνητής, κύριο ερευνητικό αντικείμενο ήταν οι εφαρμογές των λέιζερ για την προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς. Δεύτερον, γιατί η σημερινή εκδήλωση βρίσκεται στον πυρήνα της πολιτικής που έχουμε διαμορφώσει

για την Έρευνα κατά τα τελευταία τέσσερα χρόνια, μια πολιτική που καλείται να συνεισφέρει στη μεγάλη πρόκληση της Ανάπτυξης, με τη διαμόρφωση ενός νέου αναπτυξιακού προτύπου που βασίζεται στην Οικονομία και την Κοινωνία της Γνώσης.

Αυτό συμβαίνει μέσα σε ένα ασταθές διεθνές περιβάλλον που καθορίζεται από την παγκοσμιοποιημένη Οικονομία, την Ανοιχτή Γνώση και αντιφάσεις όπως η επιστροφή των εθνικισμών και των πολιτικών περιχαράκωσης.

Πρόκειται για ένα περιβάλλον ακραίου οικονομισμού που συχνά εκφράζεται ψυχρά, μόνο με δείκτες οικονομικής μεγέθυνσης και την επιλογή πολιτικών λιτότητας.

Στο πλαίσιο αυτό εγείρεται το καίριο ερώτημα: «Τι είδους Ανάπτυξη επιδιώκουμε;»

Από τη δική μας πλευρά η απάντηση είναι καθαρή: Η άμβλυνση των ανισοτήτων, η στήριξη και αναβάθμιση της εργασίας, η καλύτερη ποιότητα στις υπηρεσίες Υγείας, η Παιδεία, η Μάθηση κι η Γνώση που οδηγούν στην μόρφωση και στην διεύρυνση των πνευματικών οριζόντων της Κοινωνίας, η στήριξη του Πολιτισμού, η προστασία και ανάδειξη της Πολιτισμικής μας Κληρονομιάς συνιστούν τη βιώσιμη και αειφόρο Ανάπτυξη, το είδος της Ανάπτυξης που επιδιώκουμε.

Στο επίκεντρο όλων αυτών βρίσκονται το Περιβάλλον, η Κλιματική Αλλαγή και οι επιπτώσεις της.

Στο πλαίσιο αυτό, η Γνώση και η Καινοτομία που προκύπτουν από την επιστημονική Έρευνα αποτελούν τη βάση για το νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα της Οικονομίας της Γνώσης που περιλαμβάνεται στο Σχέδιο Στρατηγικής Ανάπτυξης που έχει εκπονήσει η Κυβέρνηση.

Η προσήλωση σε αυτόν τον στόχο αποτυπώθηκε έμπρακτα με τη συνεχή αύξηση των δαπανών για Έρευνα & Ανάπτυξη (Ε&Α) κατά τα τελευταία χρόνια. Χαρακτηριστικά αναφέρω ότι το 2017, οι δαπάνες για Ε&Α έφθασαν τα 2,03 δισ. €, ποσό ρεκόρ που αντιστοιχεί στο 1,13% του ΑΕΠ. Αν συγκρίνουμε με το 2004, έτος επίπλαστης ευμάρειας και με πολύ μεγαλύτερο ΑΕΠ, οι δαπάνες για την Έρευνα ήταν οι μισές (1 δισ. €), στοιχείο ενδεικτικό για το αναπτυξιακό πρότυπο που επικρατούσε εκείνη την εποχή. Ένα πρότυπο ανάπτυξης που βασιζόταν στον καταναλωτισμό με δανεικά και την ανάπτυξη μέσω του χρηματιστηρίου.

Η ερευνητική πολιτική υλοποιείται μέσα από τρεις κύκλους δράσεων που απευθύνονται τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα.

Ψηλά στην ατζέντα της Κυβέρνησης βρίσκεται η στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού, η ανάσχεση του brain drain και του brain waste που δεκαπλασιάστηκαν στα χρόνια της κρίσης. Το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛΙΔΕΚ),

που στηρίζει την ποιοτική και ελεύθερη Έρευνα και τους νέους ερευνητές, παίζει κεντρικό ρόλο στην κατεύθυνση αυτή. Ήδη έχουμε τα πρώτα θετικά αποτελέσματα από τις δράσεις του. Η ενίσχυση του στελεχιακού δυναμικού τμημάτων R&D καινοτόμων επιχειρήσεων με νέους εξειδικευμένους επιστήμονες αποτελεί μια άλλη δράση που απευθύνεται στον ιδιωτικό τομέα, στις καινοτόμες επιχειρήσεις.

Ένας δεύτερος κύκλος δράσεων εστιάζει στην ενίσχυση της υγιούς καινοτόμου επιχειρηματικότητας με τρόπο συστηματικό και συνεπή που δημιουργεί ευκαιρίες προσαρμοσμένες στις ιδιαιτερότητες της οικονομίας που έχουν προκύψει από την κρίση. Στο επίκεντρο αυτών των δράσεων βρίσκεται το Πρόγραμμα «Ερευνώ-Δημιουργώ-Καινοτομώ», που υλοποιείται από τη ΓΓΕΤ, στο πλαίσιο του οποίου το 2018 συμβασιοποιήθηκαν 360 εκ. € σε 576 συνεργατικά έργα μεταξύ ΑΕΙ, ΤΕΙ και επιχειρήσεων. 141 νέες επιχειρήσεις που ιδρύθηκαν μέσα στην κρίση, ενισχύθηκαν από αυτό το πρόγραμμα. Να αναφέρω επίσης το Υπερταμείο Επιχειρηματικών Συμμετοχών Equifund για τη δημιουργία και τη χρηματοδότηση νέων καινοτόμων επιχειρήσεων.

Τέλος, έχουν σχεδιασθεί και υλοποιούνται δράσεις που έχουν σαφές κοινωνικό αποτύπωμα και εμπνέουν τους νέους επιστήμονες. Πρόκειται για Εμβληματικές Πρωτοβουλίες που διαμορφώνει και συντονίζει η Πολιτεία με τη δημιουργία Εθνικών Δικτύων στην Ιατρική Ακριβείας και άλλους τομείς.

Εδώ περίοπτη θέση έχει η Εμβληματική Δράση για την μελέτη των επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής με τη δημιουργία Εθνικού Δικτύου. Στο Δίκτυο αυτό συστρατεύονται οι δυνάμεις που διαθέτει η χώρα με στόχο η Έρευνα να δώσει αξιόπιστες απαντήσεις και στις πλέον ώριμες εκφάνσεις της να είναι χρήσιμη σε επιχειρησιακό επίπεδο.

Συνολικά, για δράσεις ερευνητικών υποδομών, συνεργατικών έργων και καθαρής Έρευνας που αφορούν την Ενέργεια, το Περιβάλλον και την Κλιματική Αλλαγή έχουν διατεθεί 170 εκ. € κατά τα τελευταία χρόνια. Σε αυτά πρέπει να προστεθούν 13,5 εκ. € από μια ειδική δράση με θέμα «Πολιτισμός, Πολιτιστική Κληρονομιά, Επιστήμη και Τεχνολογία», που βρίσκεται κοντά στο αντικείμενο του σημερινού συνεδρίου.

Θα ήθελα να κλείσω εκφράζοντας από καρδιάς την ευχή: το θέμα της σημερινής εκδήλωσης, που είναι μέρος της μεγάλης εικόνας για την προστασία του μέλλοντος του παρελθόντος μας, να αποτελέσει για όλες τις ευρωπαϊκές χώρες στρατηγική επιλογή.